

Sygn. akt VII U 425/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan-Karasińska

Protokolant: praktykant Magdalena Wójcicka

po rozpoznaniu w dniu 27 sierpnia 2018 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy S. G. przedstawiciela ustawowego małoletniej W. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę rodzinną

na skutek odwołania S. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 6 lutego 2018 r. znak: (...)

Oddała odwołanie

UZASADNIENIE

S. G. jako opiekun prawny małoletniej W. S. w dniu 13 marca 2018 roku złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 6 lutego 2018 roku znak: (...) w przedmiocie odmowy prawa do renty rodzinnej po zmarłym w dniu 2 grudnia 2017 roku T. S. dla W. S. (odwołanie k. 3 – 5 a.s.)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 13 marca 2018 roku wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy w uzasadnieniu wyjaśnił, że na podstawie przedłożonych dokumentów ustalił za udowodnione w ostatnim dziesięcioleciu na dzień zgonu 6 miesięcy i 12 dni okresów składkowych. Staż pracy ogółem wyniósł 10 lat, 7 miesięcy i 13 dni – w tym 7 lat 11 miesięcy i 17 dni okresów składkowych oraz 2 lata, 7 miesięcy i 26 dni okresów nieskładkowych. Przy rozpatrywaniu prawa do świadczenia okresy nieskładkowe zostały uwzględnione w myśl art. 5 ust. 2 ustawy emerytalnej w wymiarze nie przekraczającym 1/3 udowodnionych okresów składkowych. Oddział omówił przyznania renty rodzinnej po T. S. zmarłym w dniu 2 grudnia 2017 roku, ponieważ nie miał ustalonego prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, nie spełniał warunków wymaganych do przyznania tych świadczeń. Do stażu pracy nie zaliczono okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej, ponieważ w książeczce wojskowej brak podanego okresu odbywania czynnej służby wojskowej, nie zaliczono prowadzenia działalności gospodarczej od dnia 6 sierpnia 2003 roku do 28 lutego 2009 roku oraz od 13 września 2009 roku do 31 stycznia 2017 roku ponieważ nie zostały opłacone składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe. (odpowiedź na odwołanie k. 6 – 7 a.s.)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. G. w dniu 21 grudnia 2017 roku złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o rentę rodzinną dla swojej małoletniej córki W. S. wraz z informacją o okresach składkowych i nieskładkowych. (wniosek o rentę rodzinną k. 1 – 9 a.r.)

Zgodnie z odpisem skróconym aktu urodzenia, W. S. urodziła się w dniu (...), jest córką S. G. i zmarłego T. S.. (odpis skrócony aktu urodzenia k. 12 a.r.)

Zgodnie z odpisem skróconym aktu zgonu, T. S. zmarł dnia 2 grudnia 2017 roku. (odpis skrócony aktu zgonu k. 11 a.r.)

T. S. był zatrudniony:

- od dnia 1 grudnia 2000 roku do dnia 28 lutego 2001 roku w (...) S.A. w W. (k. 14 a.r.);
- od dnia 1 kwietnia 2003 roku do dnia 31 maja 2003 roku w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł.. (k. 16 a.r.)

T. S. podlegał ubezpieczeniu społecznemu:

- od dnia 1 marca 1996 roku do 31 grudnia 1998 roku;
- od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 20 sierpnia 2000 roku;

T. S. prowadził własną działalność gospodarczą w okresie:

- od 21 sierpnia 2000 roku do 30 listopada 2000 roku;
- od 1 marca 2001 roku do 31 marca 2003 roku;
- od 1 czerwca 2003 roku do 31 stycznia 2017 roku.

Opłacił składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresach:

- od 21 sierpnia 2000 roku do 30 listopada 2000 roku;
- od 1 marca 2001 roku do 31 marca 2003 roku;
- od 1 czerwca 2003 roku do 5 sierpnia 2003 roku;
- od 1 marca 2009 roku do 12 września 2009 roku.

Nie opłacił składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresach:

- od 6 sierpnia 2003 roku do 28 lutego 2009 roku;
- od 13 września 2009 roku do 31 stycznia 2017 roku. (dane dotyczące przebiegu ubezpieczenia k.24, 27, 30,32, 35 a.r, zeznania odwołującej się S. G. protokół z rozprawy z dnia 27 sierpnia 2018 roku k. 17 - 18.)

Po rozpoznaniu przedmiotowego wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 6 lutego 2018 roku znak: (...), zgodnie z którą odmówił odwołującej prawa do przyznania renty rodzinnej po zmarłym T. S. dla ich małoletniej córki W. S.. Organ rentowy uznał, że zmarły nie miał ustalonego prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy i nie spełniał warunków wymaganych do przyznania emerytury lub renty tj. legitymował się okresem składkowym w ostatnim 10- leciu na dzień zgonu 6 miesięcy i 12 dni, staż pracy ogółem wynosi 10 lat, 7 miesięcy i 13 dni. Organ rentowy stwierdził, że renta rodzinna po zmarłym nie przysługuje, ponieważ nie został udokumentowany co najmniej 5-cio letni okres składkowy i nieskładkowy w ostatnim dziesięcioleciu przed datą zgonu, który nastąpił dodatkowo po upływie 18-tu miesięcy od ustania ubezpieczenia, nie

udowodnił też co najmniej 25 lat stażu pracy ogółem oraz 30 lat okresów składkowych. (decyzja ZUS z dnia 6 lutego 2018 roku k. 39 a. r.)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sądowych oraz rentowych. Nie był on przez strony kwestionowany w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy. Sąd oparł się także na zeznaniach odwołującej się S. G., które były spójne z materiałem dowodowym w postaci dokumentów i zostały uznane przez Sąd za wiarygodne.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie S. G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 6 lutego 2018 roku znak: (...), jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016, poz. 887 j.t.), zwanej dalej „ustawą”, renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń. Przy ocenie prawa do renty przyjmuje się, że osoba zmarła była całkowicie niezdolna do pracy.

W myśl art. 66 ustawy, renta rodzinna przysługuje także uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci pobierała zasiłek przedemerytalny, świadczenie przedemerytalne lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne. W takim przypadku przyjmuje się, że osoba zmarła spełniała warunki do uzyskania renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Na podstawie art. 57 ust. 1 i 2 ustawy, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

W rozumieniu art. 58 ust. 1 i 2 ustawy, warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

1. 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
2. 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
3. 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
4. 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;
5. 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył kwestii, czy W. S. córka S. G. uzyskała prawo do pobierania renty rodzinnej w związku ze śmiercią ojca T. S. w dniu 2 grudnia 2017 roku.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego, „renta rodzinna ma charakter pochodny (wtórny), przez co rozumie się, że jest to świadczenie, które przysługuje w miejsce świadczenia pobieranego przez zmarłego żywiciela rodziny, względnie przyznawanego

w przypadku spełniania warunków do uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych. Uprawniony członek rodziny nie nabywa samodzielnie prawa do renty rodzinnej jako odrębnego świadczenia, ale nabywa je niejako po zmarłym, wstępuje w prawo, które wcześniej przysługiwało zmarłemu żywicielowi. W przypadku gdy zmarły pobierał emeryturę lub rentę, renta rodzinna zastępuje niejako pobierane świadczenia, a jeśli żywiciel był czynny zawodowo, to należy ustalić jego prawo do tych świadczeń. Renta rodzinna przysługuje zarówno w przypadku, gdy żywiciel miał ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, jak i wówczas, gdy jedynie spełniał warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń.” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 26 maja 2015 r., sygn. akt III AUa 229/15) Wskazane powyżej przepisy prawne nakreślone ustawą

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak również orzeczenie Sądu Apelacyjnego wyraźnie determinują przesłanki, które trzeba spełnić, aby uzyskać prawo

do renty rodzinnej po zmarłym członku rodziny. Córka odwołującej po zmarłym ojcu T. S. zaliczała się do kręgów osób mogących ubiegać się zgodnie z ustawą

o przedmiotowe świadczenie. Jednak zgodnie z przepisami art. 65 i 66 ustawy, aby nabyć prawo do renty rodzinnej, zmarły musiałby w chwili śmierci mieć ustalone prawo

do emerytury lub renty albo spełniać warunki do pobierania tych świadczeń lub też pobierać zasiłek przedemerytalny, świadczenie przedemerytalne lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne. Osoba uprawniona do świadczenia w postaci renty rodzinnej musi spełniać wszystkie przesłanki kumulatywnie.

Sąd zważył, że z dokumentów znajdujących się w aktach rentowych nie wynika,

aby zmarły T. S. miał ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub też spełniałby warunki do pobierania świadczenia wypłacanego przez organ rentowy. T. S. nie legitymował się 25 stażem pracy, gdyż jego ogólny staż pracy wynosił 10 lat, 7 miesięcy i 13 dni. Poza niespełnieniem przesłanki wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, nie spełnił wszystkich warunków do przyznania prawa dla małoletniej córki renty rodzinnej. Należy zauważyć, że ustawa uzależnia przyznanie przedmiotowego świadczenia również od legitymowania się 5-letnim okresem składkowym i nieskładkowym, który powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Sąd zważył, że zgodnie z prawidłowymi ustaleniami organu rentowego, zmarły w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem zgonu, posiadał tylko 6 miesięcy i 12 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Zatem Sąd doszedł do przekonania, że zmarły nie spełnił jednej z obligatoryjnych przesłanek, od których uzależnione jest prawo do uzyskania renty rodzinnej przez małoletnią córkę.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

Zarządzenie: (...)

(...)